UKRAJNA OKTATÁSI ÉS TUDOMÁNYOS MINISZTÉRIUMA
II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR EGYETEM

JÓVÁHAGYTA
A II. RÁKÓCZI FERENC KÁRPÁTALJAI MAGYAR EGYETEM
TUDOMÁNYOS TANÁCSA,
2016. augusztus 31., 4. számú jegyzőkönyv

Módosította és kibővítette a Tudományos Tanács (Szenátusa),
2018. december 19., 5. számú jegyzőkönyv
2020. augusztus 27., 5. számú jegyzőkönyv
2021. augusztus 27., 8. számú jegyzőkönyv
2022. március 31., 2. számú jegyzőkönyv
2023. május 24., 5. számú. jegyzőkönyv
2024. március 25., 3. számú jegyzőkönyv
2024. június 26., 6. számú jegyzőkönyv
2025. április 24., 3. számú jegyzőkönyv
2026. május 27., 5. számú jegyzőkönyv
2026. augusztus 25., 7. számú jegyzőkönyv

Érvénybe léptetve 2026. augusztus 26-án
az 92-Вн. számú rektori rendelet alapján

_____
Csernicskó István
a Tudományos Tanácsnak elnöke

„SZÁMVITEL ÉS ADÓÜGY”
KÉPZÉSI PROGRAM

KÉPZÉSI SZINT	**FELSŐOKTATÁSI ALAPKÉPZÉS**
FELSŐFOKÚ VÉGZETTSÉGI SZINT	**ALAPKÉPZÉSI (BSC)**
KÉPZÉSI ÁG	**D «ÜZLET, IGAZGATÁS ÉS JOG»**
SZAK	**D1 «SZÁMVITEL ÉS ADÓÜGY»**
SZAKKÉPZETTSÉG:	**SZÁMVITELI ÉS ADÓÜGYI KÖZGAZDÁSZ ALAPKÉPZÉSI SZAKON**

BEREGSZÁSZ – 2026

«SZÁMVITEL ÉS ADÓÜGY»

képzési program

EGYEZTETÉSI LEVELE

1. Szakfelelős:

Prof. Dr. Bacsó Róbert, DsC, egyetemi tanár, Számvitel és Auditálás Tanszék vezetője _____

A program kidolgozói:

dr. Loszkorih Gabriella, PhD, egyetemi docens, Számvitel és Auditálás Tanszék tanszékvezető-helyettese _____

dr. Sztojka Natália, CsC, egyetemi docens, Számvitel és Auditálás Tanszék docense

_____

dr. Hanuszics Veronika, CsC, egyetemi docens, Számvitel és Auditálás Tanszék docense _____

2026. augusztus 25.

2. Számvitel és Auditálás Tanszék vezetője _____ Bacsó Róbert
2026. augusztus 25.

3. Tanulmányi Osztály vezetője _____ Füzesi Zsuzsanna
2026. augusztus 25.

4. Minőségbiztosítási Osztály vezetője _____ Rácz Béla
2026. augusztus 25.

5. Oktatási-módszertani rektorhelyettes _____ Berghauer Sándor
2026. augusztus 25.

6. Tudományos és minőségbiztosításért felelős rektorhelyettes _____Szakál Imre
2026. augusztus 25.

7. Rektor _____ Csernicskó István
2026. augusztus 25.

BEVEZETÉS

Az alapképzési szintű D1 „Számvitel és adóügy” szak „Számvitel és adóügy” képzési programját a következő munkacsoport dolgozta ki:

1. Prof. Dr. Bacsó Róbert, gazdaságtudományok doktora (DsC), professzor, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Számvitel és Auditálás Tanszékének vezetője.

2. dr. Loszkorih Gabriella, PhD, egyetemi docens, Számvitel és Auditálás Tanszék tanszékvezető-helyettese.

3. *dr. Sztojka Natália,* közgazdaságtudományok kandidátusa (CsC), egyetemi docens, Számvitel és Auditálás Tanszék docense.

4. dr. Hanuszics Veronika, közgazdaságtudományok kandidátusa (CsC), egyetemi docens, Számvitel és Auditálás Tanszék docense.

5. Román Olga, a PARTNER-2” Kft. igazgatója.

6. *Szavicka Bianka,* első évfolyamos mesterképzéses nappali tagozatos hallgató („Nemzetközi számvitel és adóügy” mesterképzéses program 071 „Számvitel és adóügy” szakon).

Külső bírálók:
Ráczin Kornélia, a TEK Zakhidtransservice Kft. főkönyvelője.
Egressy Olga, a Tradewelt Kft. igazgatója.
Hánykovics Vászily – a Beregszászi Járási Közigazgatás Szociális Védelmi Osztályának vezetője.

A képzési programot a Számvitel és Auditálás Tanszék ülésén hagyták jóvá az 1. számú jegyzőkönyv alapján, 2016. augusztus 31-én.

A képzési program aktualizálása az alábbi jogszabályok és dokumentumok alapján történt:

– Ukrajna felsőoktatási standardja az első (alapképzési) felsőoktatási szintre, a 07 „Irányítás és adminisztráció” tudományterület 071 „Számvitel és adóügy” szakára vonatkozóan, amelyet Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2018. november 19-i 1260. számú rendelete hagyott jóvá, az Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2021. május 28-i 593. számú, valamint 2024. június 13-i 842. számú rendelete szerinti módosításokkal és kiegészítésekkel;
– Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2025. október 15-i 1362. számú, „A számvitel és pénzügy tantárgyi tesztprogramjának jóváhagyásáról az egységes szakmai felvételi vizsgához, a Nemzeti Képesítési Keretrendszer 6. és 7. szintje alapján mesterképzésre jelentkezők számára” című rendelete;
– Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2022. december 16-i 1392. számú, „A felsőoktatásban részt vevő hallgatók képzésének alapjául szolgáló tudományterületek és szakok jegyzékének módosításáról” szóló határozata;
– Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2024. augusztus 30-i 1021. számú, „A felsőoktatásban és a szakmai felsőoktatást megelőző képzésben részt vevő hallgatók képzésének alapjául szolgáló tudományterületek és szakok jegyzékének módosításáról” szóló határozata;
– Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2026. május 11-i 760. számú, „A felsőoktatási standardok kidolgozására vonatkozó módszertani ajánlások módosításáról” szóló rendelete;
– Ukrajna Oktatási és Tudományos Minisztériumának 2025. december 31-i 1734. számú, „A képzési programoknak a felsőoktatási hallgatók képzésére szolgáló szakokkal, az ISCED-F 2013 nemzetközi oktatási osztályozás részletes területeivel, valamint a felsőoktatási képzés alapjául

szolgáló szakok tárgyi területeinek leírásával való megfelelőségére vonatkozó módszertani ajánlások jóváhagyásáról” szóló rendelete;
– Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2025. október 29-i 1387. számú, „Az Egységes Képesítési Nyilvántartás – Foglalkozások Osztályozója működésének egyes kérdéseiről” szóló határozata;
– Ukrajna 2026. március 25-i 4826-IX. számú, „Ukrajna egyes jogszabályainak módosításáról az állampolgárok nemzeti ellenállásra való felkészítésének egyes kérdéseivel kapcsolatban” című törvénye, amely 2026. április 12-én lépett hatályba.
Az oktatási-szakmai program aktualizált tartalmát és kiegészítéseit a Számvitel és Auditálás Tanszék ülésein hagyták jóvá: 2018. december 19-i 5. számú jegyzőkönyv; 2020. augusztus 25-i 1. jegyzőkönyv számú jegyzőkönyv; 2021. augusztus 25-i 1. számú jegyzőkönyv; 2022. március 30-i 9. számú jegyzőkönyv; 2023. május 19-i 10. számú jegyzőkönyv; 2024. március 25-i 8. számú jegyzőkönyv; 2024. június 25-i 11. számú jegyzőkönyv; 2025. április 23-i 9. számú jegyzőkönyv; 2026. április 24-i 10. számú jegyzőkönyv, 2026. augusztus 21-i 1. számú jegyzőkönyv.

1. A D1 „SZÁMVITEL ÉS ADÓÜGY” SZAK KÉPZÉSI PROGRAM PROFILJA

1 -- Általános információ	
A felsőoktatási intézmény és szervezeti egység teljes megnevezése	II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem Számvitel és Auditálás Tanszék
Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése	*Felsőoktatási szint:* alap- (baccalaureus, bachelor; rövidítve: BSc-) fokozat. *Szakképzettség:* számviteli és adóügyi közgazdász alapképzési szakon
Képzési program neve (ukránul, angolul, magyarul)	Облік і оподаткування Accounting and taxation Számvitel és adóügy
Szak neve (ukránul, angolul, magyarul)	D1 «Облік і оподаткування» D1 «Accounting and taxation» D1 «Számvitel és adóügy»
Az oktatás szakterületeinek nemzetközi szabványos osztályozása (ISCED-F 2013)	ISCED-F 2013-kód: **0411 – Számvitel és adóügy (Accounting and taxation).** A képzési program megfelelőségét a domináns tartalom elve alapján határozták meg, figyelembe véve a képzési program célját, a program szerinti tanulási eredményeket, valamint a végzettek várható szakmai tevékenységét. A képzési program domináns tárgyi tartalma a számvitel, az audit, az elemzés, az ellenőrzés és az adózás területén szükséges kompetenciák kialakítására irányul. Ezek képezik a tanulmányok, valamint a végzettek várható szakmai tevékenységének fő területeit.
Az oklevél típusa, összegyűjtendő kreditek száma	Alapképzéses oklevél (Bachelor diploma). Kreditek száma: 240 ECTS-kredit. Képzési idő: 3 év és 10 hónap.
Akkreditáció megléte	A képzési program indításának időpontja: 2016. szeptember 1. Felsőoktatás Minőségbiztosításáért Felelős Nemzeti Ügynökség, Ukrajna. A képzési program akkreditált, a tanúsítvány száma: 151, kelt: 2020. január 28-án. (átregisztrálva №18810, érvényes 2027.12.31-ig)
Képzési ciklus/ szint	Ukrajna nemzeti képesítési keretrendszer megfelelő szintje: 6. szint, FQ-EHEA: első ciklus, QF-LLL: 6. szint.
A szak képzési előkövetelményei	Teljes körű általános középiskolai végzetség.
Képzés nyelve	ukrán, magyar. Az akadémiai mobilitás feltételeinek biztosítása érdekében döntés születhet egy vagy több szaktantárgy angol nyelvű oktatásáról.
A képzési program érvényességi ideje	Az akkreditációs tanúsítvány érvényességi ideje szerinti következő felülvizsgálatig.

A képzési program honlapjának elérhetősége	https://kme.org.ua/hu/kepzesi-programok/
2 -- A képzési program célja	
A képzési program biztosítja, hogy a hallgatók mélyreható elméleti és gyakorlati ismereteket, készségeket és képességeket szerezzenek a számvitel, az adóügy, az elemzés és az auditálás területén; hatékonyan végezzék el a megfelelő szintű szakmai tevékenység feladatait, amelyek a komplex helyzetek megoldására, valamint a vezetői döntéshozatalra összpontosítanak, és amelyek célja az állam, a társadalom, az üzleti élet és a vállalkozások igényeinek kielégítése nemzetközi, nemzeti, regionális és helyi szinten, az emberiesség és a közérdek védelme alapelvei alapján. **A képzés célja** olyan szakemberek képzése, akik képesek összetett, szakosodott feladatok és alkalmazott problémák megoldására a számvitel, elemzés, ellenőrzés, auditálás és adóügy területén. **A képzési program versenyelőnye** abban rejlik, hogy a hallgatóknak olyan szükséges szakmai kompetenciákat biztosít, amelyek kutatási és gyakorlati munkára vonatkoznak, és amelyek minden tevékenységi területen (állami szektor, közszféra intézmények, üzleti szféra, nonprofit szervezetek stb.) keresettek, ahol analitikai kompetenciák alkalmazására és komplex vezetői döntések meghozatalára van szükség.	
3 -- A képzési program jellemzői	
Képzési terület (képzési ág, szak, specializáció)	*Képzési ág:* D «Üzlet, igazgatás és jog» *Szak:* D1 «Számvitel és adóügy» *Szakképzettség:* számviteli és adóügyi közgazdász alapképzési szakon. Általános képzési tantárgyak (18,8% (45 ECTS-kredit, 1350 óra)), szaktantárgyak és gyakorlat (56,2% (135 ECTS-kredit, 4050 óra)), a hallgató által szabadon választható tantárgyak (25% (60 ECTS kredit, 1800 óra)). **A tantárgyi terület elméleti tartalma** a számvitel, elemzés, ellenőrzés, auditálás és adóügy fogalmain, kategóriáin, elméletein, valamint koncepcióin alapul, hogy kielégítse a számviteli és analitikai információk felhasználóinak információigényeit. **A tanulmány objektuma** a gazdálkodó alanyok tevékenységének számvitelének, ellenőrzésének, auditálásának és elemzésének, valamint adózásának elméleti, módszertani, szervezési és gyakorlati alapelvei. **Módszerek, technikák és technológiák** - általános tudományos és speciális módszerek, technikák és eljárások a számvitel, elemzés, ellenőrzés, auditálás és adóügy megszervezésére, valamint végrehajtására. **Eszközök és berendezések** – modern informatikai rendszerek és számítástechnikai technológiák, valamint a számvitel, elemzés, ellenőrzés, auditálás és adóügy alkalmazására szolgáló szabványos, speciális és iparági szoftvercsomagok.
A képzési program irányultsága	Az alapképzési program arra összpontosít, hogy a hallgatók szakmai ismereteket, készségeket, képességeket és egyéb kompetenciákat szerezzenek a szakmai tevékenység sikeres végrehajtásához, valamint nyelvi kompetenciákat a szakmai tevékenység területén.
Az képzési program és a szakirány fő fókusza	Hangsúlyt fektet a szakmai kompetenciák integrált kialakítására és fejlesztésére a gazdasági tevékenység szervezése és irányítása területén; elméleti és módszertani

	kérdések megismerésére, szervezési és gyakorlati eszközök tanulmányozására a számvitel és az adózás területén. A képzési program lehetőséget biztosít a szakmai és tudományos orientációjú mesterképzéses szinten történő továbbtanulásra, elhelyezkedésre és karrierfejlődésre.
A képzési program sajátosságai	A képzési program célja, hogy magas szintű szakembereket képezzen a számvitel és adóügy területén, akik képesek szakmai tevékenységet folytatni a nemzetgazdaság különböző szektoraiban és iparágaiban, és megfelelnek a nemzeti és nemzetközi vállalkozások aktuális igényeinek és követelményeinek, figyelembe véve a nemzeti gazdaság reformját, az európai integrációs előrehaladást és a gazdasági globalizációt, valamint a határokon átnyúló regionális együttműködést.
4 -- A végzősök munkavállalási alkalmassága és további tanulmányok folytatásának lehetősége	
Munkavállalási alkalmasság	- A számvitel és adóügy oklevéllel (diplomával) rendelkező alapszakos közgazdász képes szakmai feladatok ellátására és kezdő pozíciók betöltésére állami hatóságoknál, valamint különböző tevékenységi körű és tulajdoni formájú szervezeteknél és vállalkozásoknál, összhangban a Nemzeti Képesítési Keretrendszerrel és Ukrajna Nemzeti Osztályozójával: Foglalkozások Osztályozója (DK 003:2010) c. dokumentummal, valamint az Ukrajna Miniszteri Kabinetjének 2025. október 29-i 1387. számú határozatával bevezetett Egységes Képesítési Nyilvántartás – Foglalkozások Osztályozója – előírásainak megfelelően. -A diplomás végzősök szakmai tevékenységi területei a gazdasági tevékenység minden típusára vonatkoznak, amelyet a Gazdasági Tevékenység Osztályozója (DK 003:2010) felsorol. Elsősorban a következőkre vonatkoznak: a vállalkozás számviteli, gazdasági, pénzügyi, termelési és elemzési részlegeire, különböző iparági és tulajdonosi formában lévő szervezetekre; pénzügyi, hitel- és biztosítóintézetekre; állami és önkormányzati hatóságokra; oktatási, tanácsadó és kutató intézményekre. - A számvitel és adóügy szakma megfelel az Ukrajna Nemzeti Osztályozója: Foglalkozások Osztályozója (DK 003: 2010) c. dokumentumban szereplő 3. „Szakemberek” c. fejezetének. Ide tartoznak: könyvelők és pénztárosszakértők (3433. szakmai csoportkód), adóellenőrök (3442. szakmai csoportkód), pénzügyi és kereskedelmi szakemberek (341. szakmai csoportkód), egyéb műszaki személyzet (3119. szakmai csoportkód), egyéb műszaki szakemberek a menedzsment területén (3439. szakmai csoportkód). - A szakmai munkakörök indexe szerint a számvitel és adóügy alapszakkal rendelkező bachelor a következő munkaköröket töltheti be: könyvelő asszisztens-szakértő (3433. szakmai csoportkód), könyvelő (3433. szakmai csoportkód), pénztárosszakértő (3433. szakmai csoportkód), közgazdász-statisztikus asszisztens (3434. szakmai csoportkód), állami adóellenőr (3442. szakmai csoportkód), adóellenőr-vizsgáló (3442. szakmai csoportkód), számviteli technikus (3119. szakmai csoportkód), értékbecslő (3417. szakmai csoportkód),

	leltárellenőr (3439. szakmai csoportkód), ellenőr-könyvvizsgáló (3439. szakmai csoportkód), ingatlanleltár-technikus (3439. szakmai csoportkód), ellenőr (3439. szakmai csoportkód). *A szakember a rokon tevékenységek következő típusaihoz tud alkalmazkodni*: gazdálkodás és menedzsment; pénzügy és hitel; szakértői tanácsadás; ingatlanértékelés; külgazdasági; tudományos és módszertani.
További tanulmányok lehetősége	Második (mesterképzéses) szintű felsőoktatás programja szerinti továbbtanulási lehetőség; további képesítések megszerzése a posztgraduális oktatási rendszerben rokon és egyéb szakterületeken; szakmai továbbképzés.
5 -- Oktatás és értékelés	
Oktatás és tanulás	Hallgatóközpontú tanulás, probléma alapú és differenciált tanulás technológiája, tanulás intenzívvé tételének és individualizálásának technológiája, programozott tanulás technológiája, információtechnológia, fejlesztő tanulás technológiája, az oktatás szervezésének kreditátviteli rendszere, önálló tanulás, kutatáson alapuló tanulás biztosítása. Az oktatás a következő formában történik: előadások, multimédiás előadások, interaktív előadások, gyakorlati foglalkozások, laboratóriumi munka, oktatási és módszertani irodalom és elektronikus oktatási források alapján végzett önálló tanulás, tanári konzultációk.
Értékelés	Halmozott pontrendszer, amely biztosítja a hallgatók értékelését minden típusú tantermi és tanórán kívüli oktatási tevékenységnél, amelynek célja a képzési program iránymutatásainak elsajátítása: aktuális-, modul- és záró ellenőrzésen keresztűl. Írásbeli és szóbeli vizsgák, differenciált beszámolók, beszámolók, önálló munkák, évfolyammunkák, gyakorlatok védése, vizsga idegen nyelvből, szakmai záróvizsga és szakdolgozat védése. A hallgatók teljesítményének értékelése az alábbiak szerint történik: 1) osztályzat a 4. pontos nemzeti skála alapján (jeles, jó, közepes, elégtelen); 2) osztályzat a 2. szintű nemzeti skála alapján (megfelelt / nem felet meg); 3) osztályzat a 100. pontos, ECTS skála alapján (A, B, C, D, E, F, FX). Záróvizsga (atesztáció) - vizsgák és beszámolók halmozott (kumulált) aktuális pontgyűjtés alapján. Atesztáció - vizsga idegen nyelvből, szakmai záróvizsga és szakdolgozat védése.
6 -- Az elsajátítandó kompetenciák	
Integrált kompetencia (IK)	Komplex speciális feladatok és gyakorlati problémák megoldásának képessége a számvitel, auditálás és adóügy területén végzett szakmai tevékenység, vagy az oktatási folyamat során, amely magában foglalja a közgazdaságtan elméleteinek és módszereinek alkalmazását, és amelyet összetettség és bizonytalanság jellemez.

Általános kompetenciák (ÁK)	ÁK 1. A tanulásra és a modern ismeretek elsajátítására való képesség. ÁK 2. Absztrakt gondolkodásra, elemzésre és szintézisre való képesség. ÁK 3. A csapatban való munkavégzés képessége. ÁK 4. Önálló munkavégzés képessége. ÁK 5. A sokféleség és a multikulturalizmus megbecsülése és tisztelete. ÁK 6. Etikai megfontolások (motívumok) alapján való cselekvés képessége. ÁK 7. Kritikára és önkritikára való képesség. ÁK 8. A szakterület ismerete és megértése, valamint a szakmai tevékenység megértése. ÁK 9. Az állami nyelven való kommunikáció képessége, mind szóban, mind írásban. ÁK 10. Az idegen nyelven való kommunikáció képessége. ÁK 11. A modern információs és kommunikációs technológiák alkalmazásának készségei. ÁK 12. Szociális felelősség és -tudatosság cselekvésére való képesség. ÁK 13. A kutatás megfelelő szintű lebonyolítására való képesség. ÁK 14. A társadalom tagjaként a jogok és kötelezettségek gyakorlására való képesség; a polgári (szabad demokratikus) társadalom értékeinek, a jogállamiság, az emberi és az ukrajnai állampolgári és szabadságjogok megismerésének képessége. ÁK 15. A társadalom erkölcsi, kulturális, tudományos értékeinek és eredményeinek megőrzésére és terjesztésére való képesség a szakterület történetének és fejlődési minták megértése, a természet- és társadalomtudományok általános rendszerében elfoglalt helyének alapján, valamint a társadalom, a technika és a technológiák fejlődésében betöltött szerepének felismerésével, és az egészséges életmód folytatásával. ÁK 16. A döntéshozatal és a cselekvés képessége a korrupció és bármilyen más tisztességtelenség elutasításának elveinek betartása mellett. ÁK 17. ÁK 16. Képesség a nemzeti ellenállásban való részvételre [1] / Képesség a reziliencia megőrzésére, az információk kritikus értékelésére, valamint a másokkal való felelősségteljes együttműködésre rendkívüli és válsághelyzetekben[2].
Speciális (szakmai, tárgyi) kompetenciák (SzK)	SzK 1. Képesség a makro- és mikroökonómiai elemzés eszközeivel tanulmányozni a gazdasági fejlődés tendenciáit, általánosításokat végezni az egyes jelenségek megnyilvánulásának értékeléséről, amelyek a gazdaság modern folyamataiban rejlenek. SzK 2. Matematikai eszközök használatának a társadalmi-gazdasági folyamatok tanulmányozására való képesség,

[1] nappali tagozatos hallgatók számára.
[2] levelező tagozatos hallgatók számára.

	valamint alkalmazott problémák megoldására a számvitel, elemzés, ellenőrzés, könyvvizsgálat, adózás területén. SzK 3. A gazdálkodó egységek gazdasági tranzakcióira vonatkozó információk megjelenítésének képessége a pénzügyi és vezetői számvitelben, azok rendszerezése és értelmezése, valamint általánosítása a jelentésekben a döntéshozók információigényének kielégítése érdekében. SzK 4. A jogi és adójogi ismeretek alkalmazásának képessége a gazdasági társaságok gyakorlatában. SzK 5. A vállalkozás gazdasági tevékenységének elemzésének és pénzügyi elemzésének képessége vezetői döntések meghozatala céljából. SzK 6. Számviteli eljárások végrehajtásának képessége speciális információs rendszerek és számítástechnika segítségével. SzK 7. A könyvvizsgálat és a bizonyosságnyújtási szolgáltatások módszereinek alkalmazása. SzK 8. A gazdasági szervezet vezetői céljainak eléréséhez kapcsolódó kockázatok, a jogszabályok és a tevékenységek szabályozásának megsértése, a beszámolók pontatlansága, valamint az erőforrások megőrzése és felhasználása kockázatainak azonosítása és értékelése. SzK 9. A vállalkozás tevékenységének külső és belső ellenőrzésének képessége, a számviteli és adózási jogszabályoknak való megfelelés. SzK 10. Az etikai elvek alkalmazásának képessége a szakmai kötelezettségek teljesítése során. SzK 11. A szakmai tevékenység követelményeinek megismerési képessége Ukrajna fenntartható fejlődésének biztosítása, demokratikus, társadalmi és jogiállamként való megerősödésének szükségessége miatt.
7 -- A tantárgyi program eredményei	
TPE 1. Ismerni és megérteni a gazdasági kategóriákat, törvényeket, ok-okozati és funkcionális összefüggéseket, amelyek a folyamatok és jelenségek között léteznek a gazdasági rendszerek különböző szintjein. TPE 2. Megérteni a számviteli, elemzési, ellenőrzési, adózási és statisztikai rendszerek helyét és jelentőségét a számviteli és elemző információ felhasználóinak informatikai támogatásában, valamint a vállalkozások társadalmi, gazdasági és környezeti felelősségének problémáinak megoldásában. TPE 3. Meghatározni a számvitel, elemzés, ellenőrzés, könyvvizsgálás és adózás tárgyának lényegét, valamint megérteni a gazdasági tevékenységben betöltött helyüket és szerepüket. TPE 4. Elkészíteni és elemezni a vállalkozások pénzügyi, vezetői, adó- és statisztikai beszámolóit, valamint helyesen értelmezni a kapott információt vezetői döntések meghozatala érdekében. TPE 5. Vállalkozások, intézmények, szervezetek gazdasági tevékenységének elszámolásának, elemzésének, ellenőrzésének, könyvvizsgálásának és adózásának módszertani eszköztárával rendelkezni. TPE 6. Ismerni a különböző tulajdonformájú, szervezeti-jogi formájú és gazdasági tevékenységi típusú vállalkozások számviteli, elemzési, ellenőrzési, könyvvizsgálati és adózási gyakorlatának működési sajátosságait. TPE 7. Ismerni Ukrajna költségvetési és adórendszerének működési mechanizmusait, valamint azok sajátosságainak figyelembevétele a vállalkozások, intézmények és szervezetek számvitelének megszervezése, az adórendszer kiválasztása és jelentések elkészítése során.	

TPE 8. Ismerni a vállalatirányítás szervezeti és gazdasági mechanizmusát, és értékelni a döntéshozatal hatékonyságát számviteli és elemzési információ felhasználásával.
TPE 9. Azonosítani és értékelni a vállalkozások gazdasági tevékenységének kockázatait.
TPE 10. Ismerni a könyvvizsgálat elméleti alapelveit, valamint alkalmazni annak módszereit és eljárásait.
TPE 11. Meghatározni a pénzügyi erőforrások kialakításának, elosztásának és és felhasználásuk ellenőrzésének hatékonyságát növelő irányokat a különböző szervezeti-jogi tulajdonformájú vállalkozások szintjén.
TPE 12. Alkalmazni speciális információs rendszereket és számítógépes technológiákat a számvitelhez, elemzéshez, ellenőrzéshez, könyvvizsgáláshoz és adózáshoz.
TPE 13. Megérteni a vállalkozások működésének sajátosságait a modern gazdasági körülmények között, szemléltetni a piaci helyzetük állapotát.
TPE 14. Alkalmazni gazdasági és matematikai módszereket a választott szakmában.
TPE 15. Rendelkezni a vállalkozásnál folytatott társadalmi-gazdasági jelenségek, valamint gazdasági folyamatok kutatásának általános tudományos és speciális módszereivel.
TPE 16. Rendelkezni és alkalmazni az állami és idegen nyelvi ismereteket az üzleti dokumentumok elkészítéséhez és kommunikációhoz a szakmai tevékenységen belül.
TPE 17. Képesnek lenni önállóan és csapatban egyaránt is dolgozni, vezetői minőséget és felelősséget mutatni a munkahelyen, betartani az etikai elveket, tiszteletben tartani az egyéni és kulturális sokszínűséget.
TPE 18. Szakmai világképpel elemezni a számviteli rendszerek és modellek fejlődését nemzeti és nemzetközi szinten a vállalkozásnál történő bevezetésük célszerűségének érdekében.
TPE 19. Betartani az egészséges életmódot,
a munkavállalók biztonságát, és intézkedéseket tenni a környezet védelmére.
TPE 20. A szakmai funkciókat a társadalmi felelősségvállalás, a munkafegyelem, valamint a tervezés és az időgazdálkodás követelményeinek figyelembevételével végezni.
TPE 21. Ismerni a szakterületen végzett tevékenységgel szemben támasztott követelményeket
Ukrajna fenntartható fejlődésének biztosítása, valamint demokratikus, társadalmi, jogállamként való megerősítése terén.
TPE 22. Ismerni és megvalósítani a társadalom tagjaiként fennálló jogokat és felelősséget, tisztában lenni a szabad demokratikus társadalom értékeivel, a jogállamisággal, az ukrajnai személyek és állampolgárok jogaival és szabadságaival.
TPE 23. Megőrizni és sokszorosítani a társadalom vívmányait és értékeit a tantárgy általános tudásrendszerben elfoglalt helyének megértése alapján, továbbá alkalmazni a különböző típusú és formájú fizikai aktivitásokat az egészséges életmód érdekében.
TPE 24. Alapvető ismeretekkel rendelkezni a nemzeti ellenállás struktúrájáról, feladatairól és funkcióiról, valamint képesnek lenni ezeket a gyakorlatban alkalmazni[3] / Az alapvető rezilienciakészségek alkalmazása a rendkívüli és válsághelyzetekben történő felelős és összehangolt cselekvés érdekében[4].

8 -- A képzési program megvalósításának erőforrás-ellátottsága	
Személyi erőforrás-biztosítás	A képzési program oktatói gárdáját a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem tanszékeinek tudományos-pedagógiai személyzete alkotja. A képzési programban oktató előadók aktív és elismert tudósok, akik hazai és külföldi tudományos kiadványokban publikálnak, megfelelő szakmai kompetenciával és tapasztalattal rendelkeznek az oktatás, a tudományos kutatás és a pedagógiai tevékenység területén. A képzési program gyakorlatorientált jellege széleskörű

[3] nappali tagozatos hallgatók számára.
[4] levelező tagozatos hallgatók számára.

	részvételt biztosít a program irányának megfelelő gyakorlati szakemberek számára, valamint bevonja az oktatásba a magas szintű, kompetens szakértőket, beleértve a szakmai szakszervezetek és egyesületek képviselőit is, ami erősíti az elméleti és gyakorlati képzés szinergikus kapcsolatát. Az oktatási komponensek magyar vagy angol nyelven történő oktatását olyan oktatók biztosítják, akik legalább B2 szintű nyelvvizsgával rendelkeznek, amit megfelelő nyelvvizsga-bizonyítvány igazol. A képzési program törzs-oktatói és a képzésben részt vevő oktatók, megfelelnek az oktatási intézmények oktatási tevékenységének végzésére vonatkozó engedélyezési feltételekben meghatározott követelményeknek.
Eszköztár és technikai ellátottság	A képzési program szerinti oktatási folyamatot teljes mértékben biztosított tantermekkel és laboratóriumokkal. A tantermek megfelelő multimédiás berendezéssel vannak felszerelve. A gyakorlati foglalkozásokhoz és a laboratóriumi munkák elvégzéséhez, valamint az információkereséshez és az eredmények feldolgozásához speciális számítógépes termek állnak rendelkezésre, a szükséges szoftverekkel és korlátlan, nyílt internet-hozzáféréssel. Továbbá rendelkezésre áll az infrastruktúra a pihenéshez és az egészségmegőrzéshez (étkezde, sportpálya, tornaterem, edzőterem, orvosi szoba, könyvtár stb.).
Információs és oktatás-módszertani ellátottság	A II. RF KME hivatalos honlapja tartalmazza a képzési programokra, az oktatási, tudományos és nevelési tevékenységre, a szervezeti egységekre, a felvételi szabályokra, az elérhetőségekre stb. vonatkozó információkat. A képzési program információs és oktatás-módszertani ellátottsága aktuális tartalommal rendelkezik, korszerű információs és kommunikációs technológiákon alapul, valamint elérhető a Egyetem hivatalos honlapján. A hallgatók számára korlátlan internet-hozzáférés áll rendelkezésre, továbbá tudományos könyvtárállomány, olvasótermek, az oktatási folyamat félévszerkezetek, valamint az oktatási komponensekhez tartozó oktatás-módszertani anyagok.
9 - Akadémiai mobilitás	
Ukrajna nemzeti mobilitási ablak	Általános feltételek alapján Ukrajna területén belül. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem és az ukrajnai oktatási intézmények közötti kétoldalú megállapodások alapján.
Nemzetközi mobilitási ablak	A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Egyetem és a külföldi felsőoktatási partnerintézmények között létrejött kétoldalú megállapodások alapján, különösen a Lengyelország, Szlovákia, Magyarország, Románia, Horvátország, Törökország és más országok egyetemeivel kötött együttműködési szerződések keretében.
Külföldi hallgatók képzése	Külföldi hallgatók képzése nem folyik.

2. A KÉPZÉSI PROGRAM KOMPONENSEINEK JEGYZÉKE ÉS LOGIKAI SORRENDJE

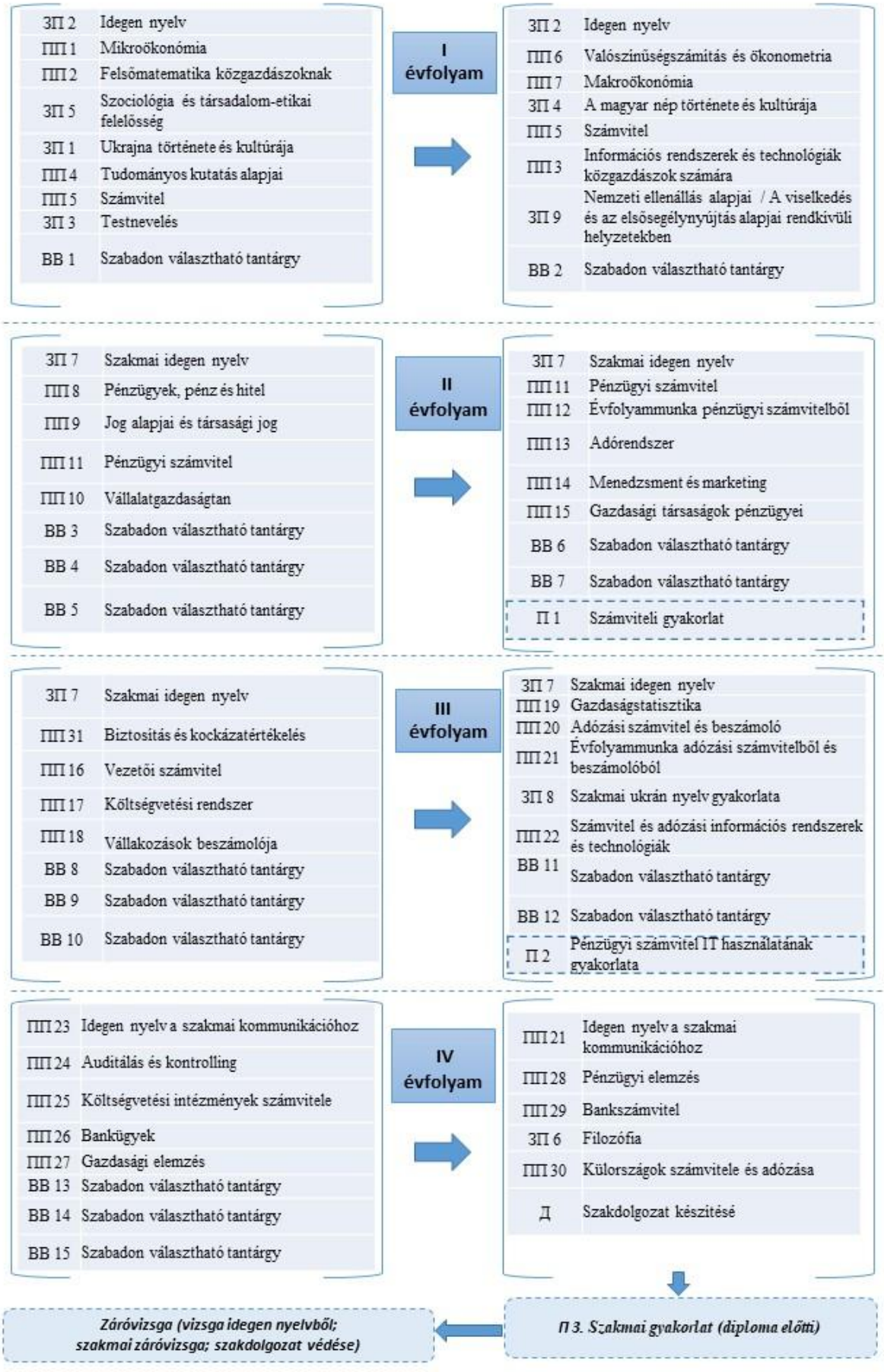
2.1. A képzési program komponenseinek listája

Kód	A képzési program komponensei (tantárgyak, évfolyammunkák, gyakorlatok, záróvizsga, szakdolgozat)	Kreditek száma	Végső ellenőrzés formája
1	**2**	**3**	**4**
1. Kötelező oktatási komponensek (tantárgyak)			
1.1. Az általános tantárgyak blokkja (ÁT)			
ЗП 1	Ukrajna története és kultúrája	3	beszámoló
ЗП 2	Idegen nyelv	6	beszámoló
ЗП 3	Testnevelés	3	beszámoló
ЗП 4	A magyar nép története és kultúrája	3	beszámoló
ЗП 5	Szociológia és társadalom-etikai felelősség	3	beszámoló
ЗП 6	Filozófia	3	beszámoló
ЗП 7	Szakmai idegen nyelv	12	beszámoló
ЗП 8	Szakmai ukrán nyelv gyakorlata	3	vizsga
ЗП 9	Nemzeti ellenállás alapjai[5] / A viselkedés és az elsősegélynyújtás alapjai rendkívüli helyzetekben[6]	5	osztályozott beszámoló
	Összesen	***41***	
1.2. Szaktantárgyak blokkja (SzT)			
ПП 1	Mikroökonómia	4	vizsga
ПП 2	Felsőmatematika közgazdászoknak	3	vizsga
ПП 3	Információs rendszerek és technológiák közgazdászok számára	4	vizsga
ПП 4	Tudományos kutatás alapjai	3	vizsga
ПП 5	Számvitel	8	vizsga
ПП 6	Valószínűségszámítás és ökonometria	3	beszámoló
ПП 7	Makroökonómia	4	vizsga
ПП 8	Pénzügyek, pénz és hitel	4	vizsga
ПП 9	Jog alapjai és társasági jog	3	залік
ПП 10	Vállalatgazdaságtan	4	vizsga
ПП 11	Pénzügyi számvitel	8	vizsga
ПП 12	Évfolyammunka pénzügyi számvitelből	1	osztályozott beszámoló
ПП 13	Adórendszer	4	vizsga
ПП 14	Menedzsment és marketing	4	vizsga
ПП 15	Gazdasági társaságok pénzügyei	3	vizsga
ПП 16	Vezetői számvitel	4	vizsga
ПП 17	Költségvetési rendszer	4	vizsga
ПП 18	Vállakozások beszámolója	4	vizsga
ПП 19	Gazdaságstatisztika	3	vizsga
ПП 20	Számvitel és beszámolás az adózásban	4	vizsga
ПП 21	Évfolyammunka számvitelből és beszámolásból az adózásban	1	osztályozott beszámoló

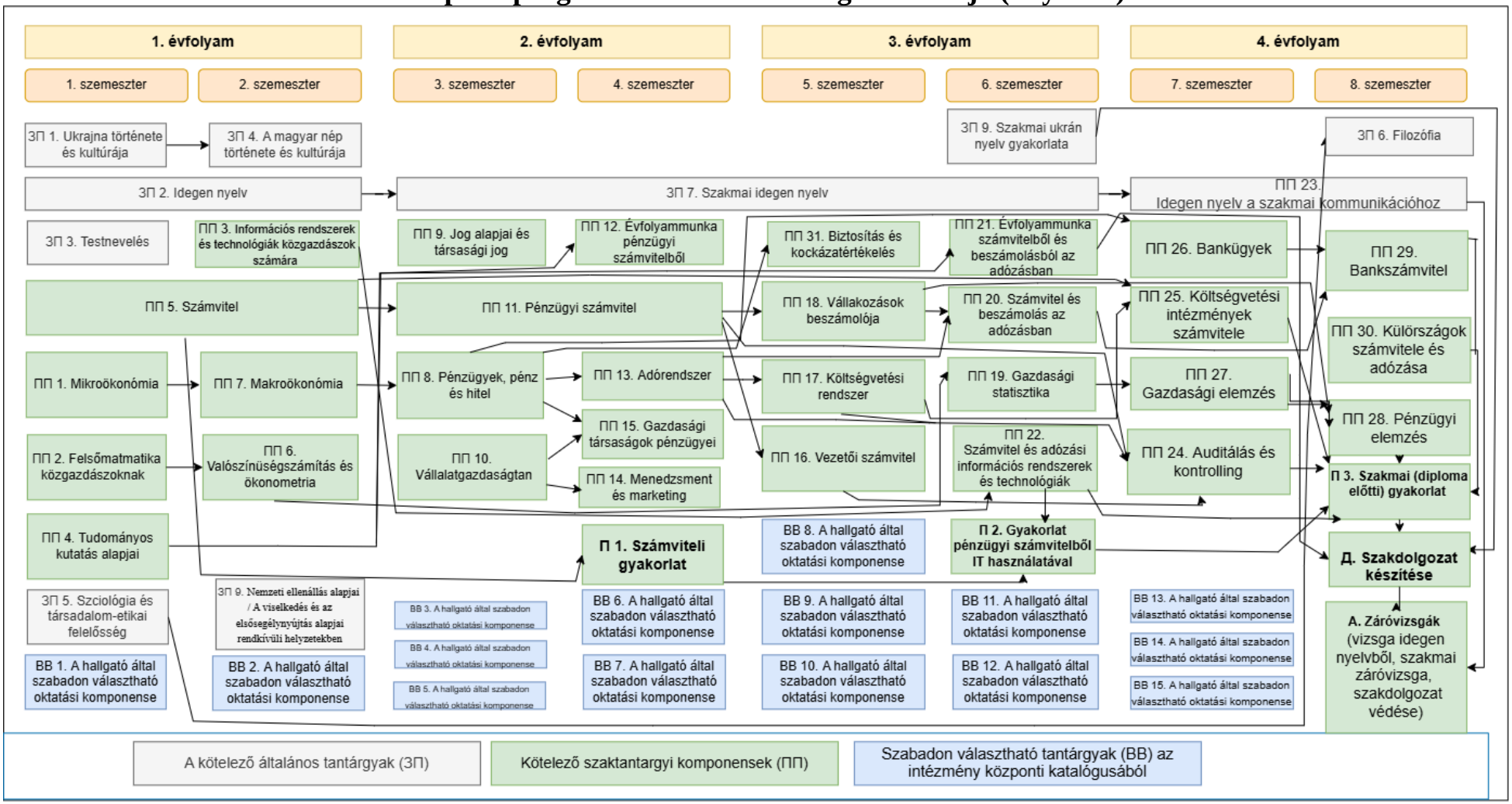
[5] nappali tagozatos hallgatók számára.
[6] levelező tagozatos hallgatók számára.

Kód	A képzési program komponensei (tantárgyak, évfolyammunkák, gyakorlatok, záróvizsga, szakdolgozat)	Kreditek száma	Végső ellenőrzés formája
1	**2**	**3**	**4**
ПП 22	Számviteli és adózási információs rendszerek és technológiák	4	vizsga
ПП 23	Idegen nyelv a szakmai kommunikációhoz	6	beszámoló
ПП 24	Auditálás és kontrolling	4	vizsga
ПП 25	Költségvetési intézmények számvitele	4	vizsga
ПП 26	Bankügyek	3	vizsga
ПП 27	Gazdasági elemzés	4	vizsga
ПП 28	Pénzügyi elemzés	4	vizsga
ПП 29	Bankszámvitel	4	vizsga
ПП 30	Külországok számvitele és adózása	4	vizsga
ПП 31	Biztosítás és kockázatértékelés	4	vizsga
	Összesen	***121***	
1.3. Gyakorlatok és szakdolgozat elkészítése			
П1	Számviteli gyakorlat	3	osztályozott beszámoló
П2	Gyakorlat pénzügyi számvitelből IT használatával	3	osztályozott beszámoló
П3	Szakmai (diploma előtti) gyakorlat	6	osztályozott beszámoló
Д	Szakdolgozat elkészítésé (BA)	6	védés
	Összesen	**18**	
	Összesen a kötelező tantárgyak blokkjaiban	**180**	
2. Választható oktatási komponensek			
	Összesen a szabadon választható tantárgyak blokkjában	**60**	beszámoló
	Összesítve a képzési program	**240**	

2.2. A képzési program strukturális és logikai sémája

A képzési program strukturális és logikai sémája (folytatás)

3. A HALLGATÓI ZÁRÓVIZSGA FORMÁI

Atesztáció	A D1 „Számvitel és adóügy” alapképzési szak „Számvitel és adóügy” képzési programjának keretében az alapképzés hallgatóinak atesztációja az alábbi formákban történik: vizsga idegen nyelvből, szakmai záróvizsga és szakdolgozat védése. Az atesztáció a számvitel és adóügy alapképzési fokozat megszerzéséről szóló, meghatározott mintájú oklevél kiadásával zárul, amelyben a „számviteli és adóügyi közgazdász alapképzési szakon” képesítés szerepel. Az atesztáció nyilvánosan és átlátható módon zajlik.
Szakmai záróvizsga követelményei	A szakmai záróvizsga programkérdéseket tartalmaz, amelyek meghatározzák a képzési program szakmai kompetenciák kialakításának szintjét és a programeredmények elsajátítását. Ezeknek a kérdéseknek a listáját a tanszék hagyja jóvá.
Az idegen nyelvi vizsga követelményei	Az idegen nyelvi vizsga programkérdéseket tartalmaz, amelyek célja a hallgatók tudásszintjének, készségeinek és képességeinek ellenőrzése, biztosítva ezzel a szakember számára szükséges kommunikációs kompetenciát a szakmai és helyzetfüggő kommunikáció területein.
Szakdolgozat követelményei	A szakdolgozatnak tartalmaznia kell egy összetett, specializált feladat vagy gyakorlati probléma megoldását számvitel és/vagy adóügy területén, amelyet a feltételek összetettsége és bizonytalansága jellemez, valamint a közgazdaságtan elméleteinek és módszereinek alkalmazását igényli. A szakdolgozatban nem lehet akadémiai plágium, koholmány vagy másolás. A szakdolgozatot a Egyetem repozitóriumában és könyvtárában helyezik el.

8. A PROGRAMKOMPETENCIÁK ÉS A KÉPZÉSI PROGRAM KOMPONENSEINEK MEGFELELTETÉSI MÁTRIXA

	ZII 1	ZII 2	ZII 3	ZII 4	ZII 5	ZII 6	ZII 7	ZII 8	ZII 9	IIII 1	IIII 2	IIII 3	IIII 4	IIII 5	IIII 6	IIII 7	IIII 8	IIII 9	IIII 10	IIII 11	IIII12	IIII 13	IIII 14	IIII 15	IIII 16	IIII 17	IIII 18	IIII 19	IIII 20	IIII 21	IIII 22	IIII 23	IIII 24	IIII 25	IIII 26	IIII 27	IIII 28	IIII 29	IIII 30	IIII 31	II 1	II 2	II 3	Д
ÁK 1	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ÁK 2					+	+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ÁK 3			+													+							+									+	+								+	+	
ÁK 4	+	+	+	+			+	+		+	+	+	+	+	+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+
ÁK 5	+	+		+	+	+	+	+																							+	+						+				
ÁK 6	+			+	+	+												+							+		+					+	+				+						+
ÁK 7					+								+								+		+		+			+		+			+			+	+				+	+	+	+
ÁK 8								+		+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+		+	+	+	+
ÁK 9								+					+					+							+		+					+								+			+
ÁK 10		+					+							+																						+	+			+			
ÁK 11												+									+												+								+	+	+
ÁK 12					+	+												+							+		+																+
ÁK 13													+								+		+							+					+	+							+
ÁK 14																		+																										
ÁK 15	+		+	+	+	+						+																															+
ÁK 16													+					+			+									+														+
ÁK 17									+																																			
SzK 1										+		+	+	+	+	+	+		+		+	+	+			+		+		+	+		+		+		+	+	+				+
SzK 2										+	+	+			+	+			+	+	+						+	+	+	+			+	+		+	+				+	+	+
SzK 3														+						+	+				+		+		+	+	+		+	+				+	+		+	+	+	+
SzK 4																		+		+		+				+	+		+	+			+	+	+				+		+	+	+	+
SzK 5																									+	+							+			+	+					+	+
SzK 6																											+				+			+								+	+	
SzK 7																																	+											
SzK 8																		+					+		+		+						+			+	+			+				
SzK 9														+				+		+		+			+								+								+		+	+
SzK 10					+													+				+					+						+								+		+	+
SzK 11								+					+	+				+		+		+				+					+		+	+					+			+	+	+

9. A PROGRAMTANULÁSI EREDMÉNYEK (PTE) BIZTOSÍTÁSÁNAK MÁTRIXA A MEGFELELŐ KÉPZÉSI PROGRAM-KOMPONENSEKKEL

	ЗП 1	ЗП 2	ЗП 3	ЗП 4	ЗП 5	ЗП 6	ЗП 7	ЗП 8	ЗП 9	ІПП 1	ІПП 2	ІПП 3	ІПП 4	ІПП 5	ІПП 6	ІПП 7	ІПП 8	ІПП 9	ІПП 10	ІПП 11	ІПП 12	ІПП 13	ІПП 14	ІПП 15	ІПП 16	ІПП 17	ІПП 18	ІПП 19	ІПП 20	ІПП 21	ІПП 22	ІПП 23	ІПП 24	ІПП 25	ІПП 26	ІПП 27	ІПП 28	ІПП 29	ІПП 30	ІПП 31	П 1	П 2	П 3	Д
ТРЕ 1								+		+		+		+		+	+		+		+	+		+		+		+		+	+		+	+	+							+
ТРЕ 2														+						+	+	+			+	+	+	+	+	+	+		+			+	+	+	+		+	+	+	+
ТРЕ 3														+						+	+	+			+				+	+			+	+		+	+	+	+		+	+	+	+
ТРЕ 4														+						+	+				+		+		+	+			+			+	+	+			+	+	+	+
ТРЕ 5													+	+						+	+				+			+	+	+			+	+		+	+	+	+		+	+	+	+
ТРЕ 6														+						+	+								+	+			+	+		+	+	+	+		+	+	+	+
ТРЕ 7																						+				+	+		+	+	+			+										+
ТРЕ 8																			+						+																	+	+
ТРЕ 9																								+	+							+			+	+			+			+	+
ТРЕ 10																																+											+
ТРЕ 11																	+							+	+							+		+	+	+							+
ТРЕ 12												+																			+	+				+					+		+
ТРЕ 13										+									+				+											+						+			+	+
ТРЕ 14											+	+			+																				+	+							+
ТРЕ 15													+								+							+							+	+					+	+	+
ТРЕ 16		+					+	+																							+											+
ТРЕ 17	+		+	+		+							+																		+				+	+			+	+	+	+
ТРЕ 18																																+						+					+
ТРЕ 19																																											
ТРЕ 20					+													+																							+	+	+
ТРЕ 21														+				+														+				+				+	+		+
ТРЕ 22	+			+	+	+												+																									
ТРЕ 23			+																																								
ТРЕ 24									+																																		

10. A KÉPZÉSI PROGRAM ALAPJÁUL SZOLGÁLÓ SZABÁLYOZÓ DOKUMENTUMOK JEGYZÉKE

1. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18
2. Класифікатор професій: Наказ Держспоживстандарту України від 28.07.2010 №327. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text
3. Класифікація видів економічної діяльності: національний класифікатор України КВЕД ДК 009:2010: Наказ Держспоживстандарту України від 11.10.2010 № 457. URL: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/vb457609-10#Text
4. Національна рамка кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 №1341 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text
5. Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року №266: наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15#Text
6. Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова КМУ від 16.12.2022 № 1392. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1392-2022-%D0%BF#Text
7. Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти: Постанова КМУ від 30.08.2024 № 1021. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text
8. Стандарт вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня освіти галузі знань 07 – Управління та адміністрування, спеціальності 071 – Облік і оподаткування: Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.11.2018 №1260. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2019/05/06/071-oblik-i-opodatkuvannya-bakalavr-1.pdf
9. Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти: Наказ МОН України від 28.05.2021 №593. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2021/06/08/Nakaz-593.vid.28.05.2021.pdf
10. Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти: Наказ МОН України від 13.06.2024 № 842. URL: https://mon.gov.ua/npa/pro-vnesennia-zmin-do-deiakykh-standartiv-vyshchoi-osvity842
11. Про затвердження програми предметного тесту з обліку та фінансів єдиного фахового вступного випробування для

вступу на навчання для здобуття ступеня магістра на основі НРК 6, НРК 7: Наказ МОН України від 15.10.2025 № 1362. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/vstup-2026/prohramy-jefvv/programa-jefvv-oblik-i-finansi-2025.pdf
12. Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти: Наказ МОН України від 13.06.2024 №842. URL: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/vishcha-osvita/zatverdzeni%20standarty/2024/Nakaz-842.vid.13.06.2024.pdf
13. ESG. URL: https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
14. ISCED-F (МСКО-Г) 2013. URL: http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf
15. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо відповідності освітніх програм спеціальностям, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та деталізованим галузям Міжнародної стандартної класифікації освіти ISCED-F 2013 та описів предметних областей спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Наказ МОН України від 31.12.2025 р. №1734. URL: https://old.nmu.org.ua/ua/content/infrastructure/structural_divisions/science_met_dep/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7%20%D0%9C%D0%A0%20%D0%9E%D0%9F%D0%9E.pdf
16. Про внесення змін до деяких законів України щодо окремих питань підготовки громадян України до національного спротиву Закон України від 25.03.2026 № 4826-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4826-20#Text
17. Постанови КМУ від «Деякі питання функціонування Єдиного реєстру кваліфікацій – Класифікатора професій» 29.10.2025 №1387; Деякі питання функціонування Єдиного реєстру кваліфікацій - Класифікатора професій: Постанова Кабінету Міністрів України від 29.10.2025 № 1387. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1387-2025-%D0%BF#Text